



BESLUT

2014-09-15

Dnr: 14/00716

SAKEN

PP3, P3, 2014-03-19, kl. 14.00, inslag om tortyrscener i film och tv-serier; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

INSLAGEN

PP3 är ett ungdomsprogram där den aktuella nöjesvärlden diskuteras. Temat för de aktuella inslagen var tortyrscener från film och tv-serier. Inslagen pågick under cirka en halvtimme och varvades med musikinslag. I inslagen diskuterades olika tortyrscener från film och tv av programledarna. En medverkande filmrecensent listade och beskrev fem tortyrscener i film och tv som han uppfattade som jobbiga och obehagliga. Bland annat beskrevs följande.

(Programledaren) – Jag vågar knappt säga nästa men jag gör det ändå. Nästa.

(Recensenten) – Då är det en film som heter Law Abiding Citizen som också är en bred mainstreamfilm med Jamie Foxx och Gerard Butler som kom för några år sedan. Gerard Butlers familj blir mördad och mördaren kommer ut i förtid. Han blir frisläppt av tekniska anledningar och Gerard är inte så jättenöjd med det här. Så han kidnappar den här killen och ska göra sin hämnd helt enkelt. Och då spänner han fast honom på en brits, bedövar honom med någon form av gift som gör att han är helt förlamad men han kan fortfarande känna smärta så att säga. Sedan fortsätter han med att skära loss hans ögonlock och ovanför den här britsen är det en spegel så att han ska liksom tvingas se det som händer. (Programledaren) – Neej, he he. (Recensenten) – Och sedan går då... (Programledaren) – Jag skrattar i panik. (Recensenten) – Ja, man tror ju liksom inte det är sant. Sedan börjar Butler sakta men säkert att skära av kroppsdel för kroppsdel och avbryter emellanåt så att den här killen inte ska tappa medvetandet. Jag tror han till och med återupplivar honom med elchocker så att liksom han ska

vakna till liv igen, så att han ska vara med om hela den här tortyren. Och håller på så där och skär av kroppsdel efter kroppsdel. Till slut så halshugger han honom med kniven också. Så det är också en sådan där scen som är väldigt, väldigt lång, väldigt explicit och i en otroligt bred film. Det här var som sagt Jamie Foxx och Gerard Butler, det är inte små namn liksom.

I inslagen deltog även en medverkande regissör som diskuterade hur tortyrscener för film och tv skapas.

ANMÄLAN

Inslagen är anmälda av en person som anser att programledarna under nästan en timme närgånget och detaljerat beskrev hur tortyrscener gick till. Anmälaren tyckte att inslagen var vidriga och väckte anstöt. Hon är kritisk till att beskrivningarna inte föregicks av en varning och att de sändes på en tid då minderåriga lyssnar på radio.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslagen överensstämmer med bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft och anför följande.

Inslagen tog sin utgångspunkt i en scen i filmen *Tommy* som hade haft premiär några dagar tidigare. Scenen där en rollfigur lägger en person på en spis med plattorna påslagna hade blivit väldigt omtalad och det var därför naturligt att prata om liknande scener: vad är det som fascinerar med tortyr på film, varför vill man se det, hur gör man det bra och hur mår vi när vi tittar på det?

Redaktionen hade därför bjudit in en återkommande filmrecensent som fick berätta om hur han tog sig an den här sortens filminnehåll, vad han reagerade på och inte ville se och vilka klipp han tyckte stack ut. En lista sattes ihop, bland annat med filmrecensentens bidrag. En filmregissör fick också frågor om hur man gör tortyrscener, om man måste visa allt, vilka gränser det finns för sådana här scener, hur de har förändrats genom tiderna och hur folk reagerar på att man gör något som man kan må dåligt av att se. Lyssnarna fick slutligen rösta fram vilken scen de tyckte var värst.

SR har förståelse för att innehållet stundtals kunde verka obehagligt för vissa, men innehållet sändes i ett vuxet programsammanhang. *PP3* sänds visserligen dagtid med det riktar sig till unga vuxna vilka har åldern inne för att ta del av filmer med innehåll av den här karaktären. En av programledarna talade dessutom med jämna mellanrum om att de skulle prata om tortyrscener så att lyssnarna kunde välja att inte ta del av innehållet. Det var också påtagligt att programledarna tyckte att ämnet var obehagligt och påverkade dem. Scenerna sattes i sitt sammanhang genom diskussionen i programmet och det var tydligt

att det fördes ett samtal om ett fiktivt innehåll. Inga klipp från filmerna sändes utan samtliga scener refererades i de medverkandes egna ord. Inte heller programmen i anslutning till programmet riktade sig till en yngre publik utan har samma målgrupp som *PP3*.

För att väga upp det något obehagliga innehållet hade redaktionen spelat in en tortyrscen av satiriskt slag som lyssnarna kunde ta del av på sociala medier. I klippet "torturerades" en av programledarna genom att tvingas höra på musik som hon inte gillade.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (17 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som innehåller våld. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på återhållsamhet i fråga om våldsskildringar och våldsinslag som sänds på tider då barn kan antas ta del av programmen.

Nämnden tillämpar en strängare bedömning för program eller inslag som sänts före kl. 21.00 än för senare sändningar.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att de aktuella inslagen kunde uppfattas som obehagliga av vissa lyssnare och att de sändes vid en tidpunkt då barn kan antas ha tagit del av dem. Enligt nämnden kan det diskuteras om SR iakttagit tillräcklig återhållsamhet i fråga om de våldsskildringar som förekom i inslagen. Nämnden anser dock att inslagen inte getts en sådan utformning som medför att de strider mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Ingrid Carlberg, Maria Edström, Leif Hedman och Jan Holmberg efter föredragning av Nathalie Eriksson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Nathalie Eriksson